
Spis treści

Wprowadzenie	13
--------------	----

Część I

Rola NIK i ETO w zwiększaniu efektywności i przejrzystości absorpcji środków UE oraz wyzwania dla makrozarządzania finansami publicznymi

Rozdział 1	
Wystąpienie Prezesa Najwyższej Izby Kontroli Krzysztofa Kwiatkowskiego Krzysztof Kwiatkowski	17
„Planowanie wieloletnie – efektywność zadań publicznych – benchmarking. Nowa perspektywa finansowa 2014–2020”	17
Rozdział 2	
Uzyskiwanie rezultatów przy realizacji budżetu UE – doświadczenia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego Katarzyna Radecka-Moroz	24
Wstęp	24
2.1. Europejski Trybunał Obrachunkowy – misja i zadania	24
2.2. Kontrola wykonania zadań ETO – podejście metodyczne	25
2.3. Kontrola wykonania zadań – przykład	27
2.4. Realizacja budżetu UE a osiągnięcie wyników	30
2.5. Sposoby ograniczania nieracjonalnego wykorzystania środków europejskich	32
Podsumowanie	33
Bibliografia	34

Część II

Wyzwania dla makrozarządzania finansami publicznymi

Rozdział 3	
Niektóre aspekty finansów publicznych w kontekście perspektywy finansowej 2014–2020	35
Wiesława Ziółkowska	
Wstęp	36
3.1. Innowacyjność polskiej gospodarki	36
3.2. Innowacyjność a wzrost gospodarczy Polski	38
3.3. Środki publiczne a innowacje	40
3.4. Innowacje a kapitał ludzki	43
Podsumowanie	44
Bibliografia	46
Rozdział 4	
Strategia inwestycyjnej polityki społecznej jako nowy paradygmat państwa opiekuńczego	47
Mirosław Grewiński	
Wstęp – dlaczego potrzebujemy strategii inwestycji społecznych?	48
4.1. Trzy dominujące paradygmaty	49
4.2. Dwie współczesne perspektywy inwestycyjnej polityki społecznej w kontekście jej definiowania → Anthony Giddens i Gosta Esping Andersen	55
4.3. Perspektywy i krytyka inwestycyjnej polityki społecznej	59
Podsumowanie	62
Bibliografia	63
Rozdział 5	
Roczność i wieloletniość w finansach publicznych – ewolucja rozwiązań UE i doświadczenia polskie	65
Eugeniusz Ruśkowski, Janusz Stankiewicz, Marcin Tyniewicki, Urszula K. Zawadzka-Pąk	
Wstęp	65
5.1. Generalna konkluzja badań	66
5.2. Rozpowszechnienie praktyki wieloletniego planowania finansowego w EWG i UE	67
5.3. Inicjatywy UE w zakresie wieloletniego planowania finansowego skierowane do państw członkowskich	71
5.4. Wieloletni Plan Finansowy Państwa w Polsce w świetle przeprowadzonych badań	73
5.5. Budżet zadaniowy a wieloletnie planowanie finansowe w świetle przeprowadzonych badań	77
Podsumowanie	80
Bibliografia	81

Rozdział 6	
Rola niezależnej rady budżetowej w zarządzaniu finansami publicznymi	83
Zofia Szpringer	
Wstęp	83
6.1. Idea rady budżetowej	84
6.2. Rozwiązania funkcjonujące w innych państwach i w Polsce	88
6.3. Praktyczne skutki działania rad budżetowych w zarządzaniu finansami publicznymi	94
6.4. Zasadność powoływania rady fiskalnej w Polsce	96
6.5. Warunki, jakie winny być spełnione, by rada odgrywała należną jej rolę	102
Podsumowanie	109
Bibliografia	109
Rozdział 7	
Kontrowersje wokół podziału zadań państwowych w Hiszpanii oraz koordynacyjna rola Rady Polityki Fiskalnej i Finansowej	112
Jarosław Marczak	
Wstęp	113
7.1. Wyodrębnienie zadań publicznych przekazanych regionom i problemy ich wyceny w Hiszpanii	115
7.2. Kompetencje regionów hiszpańskich	117
7.3. Finansowanie samorządu regionalnego w Hiszpanii i Rada Polityki Fiskalnej i Finansowej	120
Podsumowanie	124
Bibliografia	126
Rozdział 8	
Kryzys instytucjonalny współczesnej gospodarki jako przyczyna kryzysu	127
Jerzy Żyżyński	
Wstęp	127
8.1. Urealnianie ekonomii: ekonomia instytucjonalna	128
8.2. Instytucje jako sieć powiązań	130
8.3. Instytucje – źródło ładu gospodarczego i ładotwórcza rola państwa	132
8.4. Deregulacja a kryzys sektora bankowego	134
8.5. Kryzys zaufania do instytucji sektora finansowego	137
8.6. Skutki uniwersalizacji systemu bankowego	138
8.7. Zamiana relacji w kreowaniu oszczędności	140
8.8. Kryzys instytucji kształtujących relacje pracodawca–pracownik	141
8.9. Skutki neoliberalnej doktryny ekonomii podaży dla rynku pracy	146
8.10. Inherentna sprzeczność między mikro a makro	148
Podsumowanie	149
Bibliografia	150

Część III

Efektywność i budżet zadaniowy – aspekty instytucjonalne i metodyczne

Rozdział 9	
Efektywność a formy organizacyjno-prawne finansowania zadań publicznych w sektorze rządowym	152
Maria Kosek-Wojnar	
Wstęp	153
9.1. Ewolucja form organizacyjno-prawnych w sektorze finansów publicznych	153
9.2. Problemy funkcjonowania instytucji gospodarki budżetowej	155
9.3. Agencje władz publicznych a agencje wykonawcze	156
9.4. Ewolucja publicznych funduszy celowych	158
Podsumowanie	161
Bibliografia	163
Rozdział 10	
Mechanizm zobowiązań wieloletnich Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – próba oceny	164
Grażyna Borys	
Wstęp	164
10.1. Przegląd zobowiązań wieloletnich NFOŚiGW	166
10.2. Ocena elastyczności mechanizmu zobowiązań wieloletnich NFOŚiGW	170
10.3. Ocena doboru obszarów zobowiązań wieloletnich NFOŚiGW	172
10.4. Ocena wyboru źródeł pokrycia zobowiązań wieloletnich NFOŚiGW	174
Podsumowanie	176
Bibliografia	177
Rozdział 11	
Zarządzanie budżetem w sektorze finansów publicznych	179
Mateusz Kopera	
Wstęp	179
11.1. Tradycyjne budżetowanie wydatków	180
11.2. Różnice między budżetem tradycyjnym a budżetem zadaniowym	182
11.3. Szczególne zasady budżetu zadaniowego	185
Podsumowanie	189
Bibliografia	190
Rozdział 12	
Czy i jak mierzyć efektywność usług publicznych?	192
Marian Kachniarz	
Wstęp	192
12.1. Zróżnicowanie efektywności usług publicznych	195
12.2. Założenia systemu badania efektywności	197

12.3. Koncepcja nowego podejścia do oceny efektywności usług publicznych w samorządzie lokalnym	199
12.4. Spodziewane rezultaty systemu informacji o efektywności	202
Podsumowanie	204
Bibliografia	205
Rozdział 13	
Pomoc publiczna jako instrument realizacji usług użyteczności publicznej	207
Piotr Podsiadło	
Wstęp	207
13.1. Unijne regulacje pomocy publicznej dotyczącej świadczenia usług użyteczności publicznej	209
13.2. Charakterystyka pomocy przyznawanej przez polskie władze publiczne w formie rekompensaty z tytułu realizacji zadań publicznych	216
Podsumowanie	222
Bibliografia	224

Część IV

Efektywność wymiaru sprawiedliwości i obrony narodowej

Rozdział 14	
Ewolucja budżetowania zadaniowego w polskim sądownictwie powszechnym – od budżetowania prezentacyjnego do strategicznego budżetowania zadaniowego	226
Tomasz Strąk	
Wstęp	227
14.1. Uwarunkowania procesu budżetowania w sądach powszechnych	229
14.2. Model badawczy rozwoju procesu budżetowania zadaniowego stosowanego w sądownictwie powszechnym	232
14.3. Analiza i ocena budżetowania zadaniowego w sądownictwie powszechnym w latach 2008–2015 i jego kierunków rozwoju w latach 2016–2020	242
Podsumowanie	252
Bibliografia	254
Rozdział 15	
Koncepcja badania efektywności działania sądów powszechnych oparta o analizę czasochłonności zadań	256
Małgorzata Araszkiwicz	
Wstęp	256
15.1. Przegląd literatury dotyczącej badania efektywności działania sądów	259
15.2. Przebieg badań oraz charakterystyka przyjętej metody badania efektywności pracy poszczególnych grup zawodowych w sądownictwie powszechnym	265

15.3. Pomiar efektywności pracy sędziów dla pionów karnych sądów rejonowych dla I półrocza 2014	273
15.4. Propozycja modyfikacji przedstawionej metody badania efektywności pracy poszczególnych grup zawodowych w sądownictwie powszechnym	277
Podsumowanie	279
Bibliografia	280
Rozdział 16	
Efektywność przesłanką koncentracji zadań w resorcie obrony narodowej	282
Konrad Stańczyk	
Wstęp	282
16.1. Likwidacja gospodarki pozabudżetowej w resorcie obrony narodowej	285
16.2. Reforma systemu kierowania i dowodzenia	289
16.3. Reforma systemu zabezpieczenia logistycznego	291
16.4. Reforma systemu finansowania sił zbrojnych	293
Podsumowanie	297
Bibliografia	298

Część V

Zarządzanie finansami w JST

Rozdział 17	
Kwalifikacje menedżerskie urzędników a sprawne zarządzanie samorządem gminnym i organizacjami/przedsiębiorstwami wykonującymi zadania samorządu gminnego	301
Bogdan Nogalski, Andrzej J. Kozłowski, Iwona Czaplicka-Kozłowska	
Wstęp	302
17.1. Zarządzanie a menedżeryzm w przedsiębiorstwach realizujących zadania samorządu gminnego	304
17.2. Wyniki badań własnych	306
Podsumowanie	312
Bibliografia	314
Rozdział 18	
Obszary elastyczności gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego	316
Krzyszyna Piotrowska-Marczak	
Wstęp	316
18.1. Metody i narzędzia sprzyjające i ograniczające samodzielność finansową jednostek samorządu terytorialnego	317
18.2. Warunki prowadzenia elastycznej gospodarki finansowej przez jednostki samorządu terytorialnego	323
Podsumowanie	325
Bibliografia	326

Rozdział 19	
Dylematy związane z zarządzaniem finansami jednostek samorządu terytorialnego	327
Katarzyna Owsiak	
Wstęp	327
19.1. Stabilność czy niestabilność przepisów dotyczących gospodarki finansowej JST	329
19.2. Samorządowa reguła wydatkowa	331
19.3. Budżet zadaniowy	334
Podsumowanie	338
Bibliografia	339
Rozdział 20	
Benchmarking jakości usług organizacji sektora publicznego z zastosowaniem map zadowolenia	342
Krzysztof Błoński, Bartłomiej Jefmański	
Wstęp	342
20.1. Metodyka badania	344
20.2. Mapy zadowolenia	346
Podsumowanie	353
Bibliografia	355

Część VI

Wieloletnie planowanie finansowe

Rozdział 21	
Wieloletnia Prognoza Finansowa w orzecznictwie regionalnych izb obrachunkowych i sądów administracyjnych	357
Zbigniew Ofiarski	
Wstęp	358
21.1. Badania nadzorcze uchwał w sprawach WPF przez regionalne izby obrachunkowe	360
21.2. Sądowa kontrola rozstrzygnięć nadzorczych RIO dotyczących uchwał w sprawach WPF	363
Podsumowanie	368
Bibliografia	371
Rozdział 22	
Zasady limitowania zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego	
Możliwości omijania przy zastosowaniu leasingu zwrotnego nieruchomości komunalnych	373
Arkadiusz Babczuk	
Wstęp	374

22.1. Przesłanki przeciwdziałania nadmiernemu zadłużeniu jednostek samorządu terytorialnego	374
22.2. Zasady limitowania zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego	376
22.3. Analiza możliwości omijania limitów ograniczających zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego przy wykorzystaniu leasingu zwrotnego	379
Podsumowanie	382
Bibliografia	383
Rozdział 23	
Dopuszczalny limit zadłużenia samorządów – ocena, możliwe kierunki zmian	399
Kacper Siwek	
Wstęp	399
23.1. Uregulowania prawne dotyczące zaciągania zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych przez JST	400
23.2. Wybrane uwagi dotyczące przyjętych regulacji prawnych w zakresie limitowania zadłużenia JST	403
23.3. Skutki zmiany uregulowań prawnych określających dopuszczalny poziom obsługi zadłużenia JST	405
23.4. Symulacja skutków zmiany konstrukcji wskaźnika w oparciu o wykonanie z roku poprzedzającego rok budżetowy	408
Podsumowanie	416
Bibliografia	418